

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«МИТНИЙ СУПРОВІД ПРОДОВОЛЬЧОЇ
СИРОВИНИ ТА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	181 Харчові технології 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва 241 Готельно-ресторанна справа 207 Водні біоресурси та аквакультура
Тип і назва освітньої програми	ОПП Харчові технології ОПП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва ОПП Готельно-ресторанна справа ОПП Водні біоресурси та аквакультура
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0. Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства Кафедра харчових технологій
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Мороз Світлана, к.пед.н., доцент контакти: ауд. 502 (навчальний корпус 5А) e-mail: svitlana.moroz@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/moroz-svitlana-eduardivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Не передбачено
Компетентності	<i>Загальні:</i> здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; прагнення до збереження навколишнього середовища, забезпечення та дотримання безпечних умов праці; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; <i>Фахові:</i> здатність організовувати митний супровід продовольчої сировини та харчових продуктів у процесі комерційної діяльності суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.
Програмні результати навчання	Організовувати та здійснювати митне оформлення продовольчої сировини та харчових продуктів від імені суб'єктів господарювання, забезпечуючи правильність заповнення митних декларацій, товаросупровідних документів та відповідність митним формальностям.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

У процесі вивчення дисципліни формуються навички ефективної комунікації, критичного мислення, управління часом, адаптивності, командної роботи, вирішення проблем, цифрової грамотності та дотримання етичних стандартів.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для організації та здійснення митного супроводу продовольчої сировини та харчових продуктів у процесі комерційної діяльності суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи митного регулювання у сфері торгівлі продовольчими товарами
Тема 2. Митні режими та їх застосування до продовольчої сировини та харчових продуктів
Тема 3. Тарифне та нетарифне регулювання агропродовольчого імпорту та експорту
Тема 4. Митне оформлення продовольчих товарів: порядок і документообіг.
Тема 5. Логістичні аспекти митного супроводу агропродовольчих товарів.
Тема 6. Управління митними ризиками при переміщенні продовольчих товарів.
Тема 7. Діяльність митного брокера у сфері торгівлі продовольчими товарами.
Тема 8. Міжнародні тенденції та перспективи розвитку митного супроводу агропродовольчої продукції.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда); наочні методи (моделювання професійних ситуацій, презентації, ілюстрування, демонстрування); практичні методи (виконання ситуаційних завдань, аналіз наукових джерел, конспектування); методи самостійної роботи (завдання самостійної роботи, виконання практичних завдань); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації); методи усного контролю (обговорення теоретичних питань, доповіді); робота під керівництвом викладача (виконання письмових робіт, виконання практичних завдань); тестовий контроль; інтерактивні методи (кейс-метод; дискусії, диспути, мозковий штурм, тренінгові заняття, командні конкурси і змагання); комп'ютерні і мультимедійні методи.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання. Формами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є: виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи. Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у *додатку*.

Форма семестрового контролю – залік.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

– щодо термінів виконання та перескладання

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproocinyuvannya2023.pdf> здобувачі вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.

– щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи щодо дотримання академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність ПДАУ»: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

– щодо неформальної/інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

– щодо відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка.

– щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhen_puaproocinyuvannya2023.pdf

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)

Інформаційно-аналітична програма QD Professional
Інформаційно-аналітична програма MDoffice
Презентації, відеоролики

Нормативні

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 року № 4495-VI. Голос України. 2012. № 73-74 (5323-5324). С. 21-62.
2. Віденська конвенція про право міжнародних договорів: Конвенція ООН від 23.05.1969. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
3. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності у редакції товарної номенклатури Митного тарифу України, затвердженого Законом України від 31.05.07 № 1109-V. URL: http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/publish/category?cat_id=295976.

Основні

1. Науково-практичний коментар Митного кодексу України: за заг. ред. Додіна Є. В. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 488 с.
2. Митний кодекс України: практичні аспекти : навчально-методичний посібник / ред. кол.: А.Д. Войцещук, І.О. Івашук, А.І. Крисоватий, О.М. Омельчук, П. В. Пашко та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 516 с.

Допоміжні

1. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підр. за наук. ред. А.А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 560 с.
2. Митне право : підручник / [уклад.: О. П. Рябченко та ін. ; заг. ред. О. П. Рябченко, Л. М. Дорофєєвої] ; Держ. податк. ун-т. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 548 с.
3. Митна справа: підручник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, В. О. Терлецька ; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2021. 239 с.
4. Особливості митної класифікації товарів: за загальною редакцією Калетніка І.Г., Пашка П.В. Одеса. Пласке, 2011. 308 с.
5. Махмудов Х.З., Мороз С.Е., Калашник О.В. Маркетинг митних послуг: орієнтація на споживача. Маркетингове забезпечення продуктового ринку: мат-ли XII міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 22 квіт. 2020 р. Полтава : ПДАА, 2020. С. 70-74.
6. Мороз С.Е., Руцький В.О., Чергинець С.А. Митний супровід зовнішньоекономічних операцій в умовах зростання обсягів зовнішньої торгівлі Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія ; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. С. 75-81.
7. Мороз С.Е., Калашник О.В. Чухліб О.С. Організація маркетингових досліджень митних послуг. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів : мат-ли VIII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції, м. Полтава, 25-26 берез. 2021 р. : ПУЕТ, 2021. С. 271-274.
8. Мороз С.Е., Калашник О.В., Тимошенко І. В. Вплив міжнародних правил Інкотермс на сучасну практику проведення експортно-імпорتنих операцій. Економічний, організаційний та правовий механізм

підтримки і розвитку підприємництва : колективна монографія ; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. С. 117-124.

9. Махмудов Х.З., Мороз С.Е. Проблеми і перспективи міжнародної торгівлі органічною агропродукцією. Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва : мат-ли І міжнар. наук.-практ. конференції, м. Полтава, 22 черв. 2020 р. Полтава : ПДАА, 2020. С. 124-127.

10. Мороз С.Е. Бізнес-освіта магістрів-аграріїв в умовах євроінтеграції: митний аспект. Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів ХХІ століття : мат-ли всеукраїнського наук.-педагогічного підвищення кваліфікації, 18 липня – 28 серпня 2022 року. Одеса : Видав. дім «Гельветика», 2022. С. 293-297.

11. Мороз С.Е. Тенденції розвитку підприємницької діяльності на ринку митних послуг. Якість і безпечність продукції у внутрішній і зовнішній торгівлі та торговельне підприємництво: сучасні вектори розвитку і перспективи : колективна монографія; за ред. О. В. Калашник, С. Е. Мороз, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2022. С.150-182.

12. Мороз С.Е., Калашник О.В., Пихтіна Н.І. Митна політика, як інструмент регулювання зовнішньої торгівлі. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів : мат-ли Х Міжнар.наук.-практ. інтернет-конференції, м. Полтава, 24 берез. 2023 р.: ПУЕТ, 2023. С.253-256.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.

2. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua.

3. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.

4. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua>.

5. Офіційний веб-сайт розробника програмного забезпечення MDoffice. URL: <http://www.mdoffice.com.ua>.

6. Офіційний веб-сайт розробника програмного забезпечення QD Professional. URL: <http://www.qdpro.com.ua/>

7. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

8. База законодавства «Ліга:Закон». URL: <http://www.liga.net>

9. Дистанційні курси митних брокерів від Асоціації митних брокерів: <https://ambu.org.ua/distance-course/>

10. Дія. Дашборд щодо експорту та імпорту українських товарів. URL: https://business.diia.gov.ua/analytics/dashboard/dashbord_s_hchodo_eksportu_ta_importu_tovariv.

Додаток до силабусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА
ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти		Разом
	Виконання практичних робіт та їх захист	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Основи митного регулювання у сфері торгівлі продовольчими товарами	5	5	10
Тема 2. Митні режими та їх застосування до продовольчої сировини та харчових продуктів	10	5	15
Тема 3. Тарифне та нетарифне регулювання агропродовольчого імпорту та експорту	10	5	15
Тема 4. Митне оформлення продовольчих товарів: порядок і документообіг.	10	5	15
Тема 5. Логістичні аспекти митного супроводу агропродовольчих товарів.	10	5	15
Тема 6. Управління митними ризиками при переміщенні продовольчих товарів.	5	5	10
Тема 7. Діяльність митного брокера у сфері торгівлі продовольчими товарами.	5	5	10
Тема 8. Міжнародні тенденції та перспективи розвитку митного супроводу агропродовольчої продукції.	5	5	10
Всього	60	40	100

Шкала та критерії оцінювання

- виконання практичних робіт та їх захист:

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Денна форма здобуття освіти</i>	
5	Здобувач вищої освіти завдання виконав повністю, з дотриманням методики та вимог; продемонстрував глибоке розуміння теми, коректне застосування теоретичних знань на практиці; виконання роботи логічне, аргументоване, без помилок; використано відповідні джерела інформації, вказані висновки.
4	Здобувач вищої освіти завдання виконав правильно, але є незначні недоліки у викладенні матеріалу або структурі; продемонстрував достатній рівень розуміння теми, але аналіз або обґрунтування потребують удосконалення; виконано всі необхідні розрахунки, але можливі незначні неточності.
3	Здобувач вищої освіти завдання виконав частково або з помітними неточностями; аналіз поверхневий, є порушення структури або методики виконання; наявні помилки в обґрунтуванні або висновках; виявлено слабке розуміння теми, використано обмежену кількість джерел.
2	Здобувач вищої освіти виконав лише частину завдання, але з грубими помилками; відсутній аналіз або аргументація, висновки не відповідають поставленим задачам; багато логічних та фактологічних помилок, порушено методику виконання роботи..
1	Здобувач вищої освіти завдання не виконав або допустився критичних помилок; відсутнє розуміння теми, відсутні необхідні розрахунки або пояснення; робота нелогічна, відсутні висновки або вони не мають зв'язку з основною частиною.

- виконання завдань самостійної роботи:

Кількість балів	Критерії оцінювання
<i>Денна форма здобуття освіти</i>	
5	Здобувач вищої освіти повністю виконав завдання відповідно до вимог; продемонстровано глибоке розуміння теми, аналітичне мислення та здатність до критичної оцінки матеріалу; використано якісні та різноманітні джерела інформації, висновки аргументовані; робота логічно структурована, оформлена відповідно до вимог, відсутні помилки.
4	Здобувач вищої освіти виконав завдання в цілому правильно, але допущено незначні неточності або неповне розкриття теми; продемонстровано достатній рівень розуміння, однак аналіз поверхневий або недостатньо критичний; використано необхідні джерела, проте не всі належним чином опрацьовані; робота структурована, але є дрібні недоліки.
3	Здобувач вищої освіти виконав завдання частково або допустив суттєві помилки; тема розкрита поверхнево, аналіз недостатній, є порушення логіки викладу або слабкі аргументи; використано обмежену кількість джерел, висновки нечіткі; оформлення має недоліки, є орфографічні або стилістичні помилки.
2	Здобувач вищої освіти виконав завдання фрагментарно або з грубими помилками; відсутній аналіз, спостерігається низький рівень самостійності у виконанні роботи; використано мало або взагалі не використано наукових джерел; логіка викладу порушена, висновки не відповідають змісту роботи; робота містить значні помилки, не відповідає вимогам.
1	Здобувач вищої освіти не виконав завдання або допустив критичні помилки; відсутнє розуміння теми, немає аналізу та обґрунтувань; робота хаотична, нелогічна, неструктурована, відсутні висновки або вони не мають зв'язку з темою; джерела не використані або їх достовірність сумнівна.